

Szabályozás és kockázatértékelés Magyarországon

dr. Csákó Ibolya

2011. 02. 22.

Magyar helyzet - Kezdetek

- A kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló 142/2004. (IV. 29.) Korm. Rendelet
- 2003-ban ún. visszaélés szempontjából veszélyes anyagok – ideiglenes – listája

Kezdetek

- *32. visszaélés szempontjából veszélyes új szer:* az engedély nélküli forgalomban megjelent anyagot tartalmazó szer, amelyről az elemzések, illetve egyéb adatok (fogyasztási szokások stb.) alapján feltételezhető, hogy bódultságot vagy tudatállapot módosulást eredményező, a központi idegrendszerre gyakorolt hatása miatt kóros élvezetre használják.

Új szabályozás-Listára vétel

- **1196/2009. (XI.20.) Korm. határozat** (A visszaélés szempontjából veszélyes új szer, vagy ismert szer új besorolásával kapcsolatos feladatokról (2009. nov. 21-től hatályos))
- 1. **Gyógyászati felhasználással rendelkező, illegális** forgalomban megjelent, a visszaélés szempontjából veszélyes új szer, vagy ismert szer új besorolása válik szükségessé és a szer kóros élvezetre alkalmassága egyértelműen megállapítható:
  - Az illetékes miniszter kezdeményezi a Btk.-ban meghatározott jogszabály (1998. évi XXV. tv.) módosítását, illetve
  - A kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló Korm. rendelet módosítását

Listára vétel II.

- Gyógyászati felhasználással **nem rendelkező** a visszaélés szempontjából veszélyes új szer, vagy ismert szer új besorolása válik szükségessé és a szer kóros élvezetre alkalmassága egyértelműen megállapítható:
- Az illetékes miniszter kezdeményezi a Btk.-ban meghatározott jogszabály (1998. évi XXV. tv.) módosítását, illetve
- A kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal végezhető tevékenységekről szóló Korm. rendelet módosítását

Listára vétel III.

- Az illetékes miniszter kezdeményezi a szer megfelelő listára vételét, ha a szer felvételre kerül az **Egységes Kábítószer Egyezményre**, illetve az **Egységes Pszichotróp Egyezményre**, illetve az Európai Unió Tanácsa elrendelte a kockázatértékelést követően a listára vételt.
- Ebben az esetben a **Btk. 286/A. § (2) bekezdés a), b), illetve c)** pontjában szereplő jegyzékeket kell módosítani.

Btk. 286/A. § (2) bekezdése

- (2) A 282-283. § alkalmazásában kábítószeren
- *a)* az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt **Egységes Kábítószer Egyezmény** mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyagokat,
- *b)* az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a **pszichotróp anyagokról** szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott veszélyes pszichotróp anyagokat, valamint
- *c)* az **emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről** szóló törvény mellékletében meghatározott pszichotróp anyagokat kell érteni.

Listák Szakbizottsága

- 2010. március 04. KKB 2/2010. számú határozata
- 2010. március 29. alakuló ülés: mefedron, MDPV, GBL
- Tagok: állandó tagok szavazati joggal
- Állandó szakértő – szavazati jog nélkül
- Civil szakértők – szavazati jog nélkül

Listák Szakbizottsága

- Állandó tagok:
- NEFMI, ÁNTSZ, OGYI, BM, EKH, MKEH, ORFK, ISZKI OTI, BSZKI, NDI, Drogfókuszpont, VP Vegyvizsgáló Laboratórium,
- Pszichiátriai Szakmai Kollégium, Országos Addiktológiai Intézet,

Listák Szakbizottsága

- Felkért állandó szakértők

- Civil oldal: TASZ,

A TANÁCS 2005/387/IB HATÁROZATA (2005. május 10.)

- Három lépcsős folyamat
- **1. Lépés – Információcsere/korai jelzőrendszer**
- Az adatokat az EMCDDA vagy az Europol is átadja az Európai Bizottságnak és az EMEA-nak. Végül, ha az EMCDDA és az Europol úgy ítéli meg, hogy az új pszichoaktív szerről összegyűjtött információ indokolja a folyamatos ellenőrzést, egy **közös jelentést** nyújtanak be az Európai Unió Tanácsának, a Bizottságnak és az EMEA-nak. eldönthető, hogy elindítsanak-e egy kockázatelemzést, vagy sem

A TANÁCS 2005/387/IB HATÁROZATA (2005. május 10.)

- **2. lépés a Kockázatelemzés**
- A **tanács dönthet** úgy, hogy elindítja kockázatelemzési folyamatot, amennyiben **tagállamok legalább negyede**, vagy az Európai **Bizottság támogatja** ezt a lépést.
- Az EMCDDA Tudományos Bizottsága a kockázatértékelést megfontolásra benyújtják a Tanácsnak, a Bizottságnak és az EMEA-nak.
- **3. Lépés a Döntéshozatal**
- A Tanács (minősített többséggel) dönthet úgy, hogy elfogad egy mhatározatot, melyben ellenőrzés alá vonja a szert.
- A tagállamoknak egy éven belül fel kell venni listára a szert!

A TANÁCS 2005/387/IB HATÁROZATA

(2005. május 10.)

- **az új pszichoaktív anyagokra vonatkozó információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről**
- a) az új pszichoaktív anyag fizikai és kémiai leírása és hatásmechanizmusa, beleértve a gyógyászati értékét is;
- b) az új pszichoaktív anyaggal kapcsolatos egészségügyi kockázatok;
- c) az új pszichoaktív anyaggal kapcsolatos szociális kockázatok;
- d) a szervezett bűnözés részvételének szintjére és a hatóságok által történő lefoglalásokra és felderítésekre, valamint az új pszichoaktív anyag előállítására vonatkozó információk;

A TANÁCS 2005/387/IB HATÁROZATA (2005. május 10.)

- e) az új pszichoaktív anyagnak az Egyesült Nemzetek Szervezetének rendszerében végzett bármely értékelésére vonatkozó információk;
- f) adott esetben a tagállamokban az új pszichoaktív anyagra alkalmazandó ellenőrzési intézkedések leírása;
- g) az ellenőrzési lehetőségek és az ellenőrzési intézkedések lehetséges következményeit; valamint
- h) az anyag előállításához felhasznált kémiai prekurzorokat.

Mefedron

- Alakuló ülés: mefedron
- 2010. jún. 05. Írásbeli szavazás – nem terjedt el olyan mértékben a használata
- 2010. július: bejelentések érkeztek, hogy nagyon sok a lefoglalt anyag
- OGYI, VP Vegyvizsgáló Labor, BSZKI
- Bekértük a tagok információit az anyag használatáról
- Kockázatértékelés készítése

Mefedron

- Kockázatelemzés: magyar helyzet bemutatása
- Kockázatértékelés: veszélyes, nem veszélyes, kell-e, alkalmas-e a listára vételre
- Szavazás: 2010. aug. 30. – egy tartózkodás, mert nem volt kockázatértékelés
- 2011. január 1.: Jegyzékre vétel
- EU 2010. dec. 2. : elrendelte a listára vételt

A TANÁCS HATÁROZATA (2010. december 2.)

(2010/759/EU)

- A kockázatértékelés korlátozott tudományos bizonyítékokat tárt fel
- vizsgálatokra van szükség a mefedron általános egészségügyi és társadalmi kockázataival kapcsolatban.
- Tekintettel azonban az anyag élénkítő tulajdonságaira, függőség kialakítására való alkalmasságára, potenciális vonzó voltára, egészségügyi kockázatára,
- Gyógyászati előnyeinek hiányára, valamint arra, hogy mindezért elővigyázatosság indokolt, a mefedront
- **ellenőrzés alá kell vonni.**